

P.Z. br. 924

HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-03/20-01/64

URBROJ: 65-20-02

Zagreb, 14. travnja 2020.

Hs**NP*022-03/20-01/64*65-20-02**Hs

ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA

PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o dopuni Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, s Konačnim prijedlogom zakona*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 14. travnja 2020. godine uz prijedlog da se sukladno članku 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora predloženi Zakon donese po hitnom postupku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, te Zdravka Zrinušića i Stipu Župana, državne tajnike u Ministarstvu financija.

PREDSJEDNIK
Gordan Jandroković

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Klasa: 022-03/20-01/67
Urbroj: 50301-25/16-20-2
Zagreb, 14. travnja 2020.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: Prijedlog zakona o dopuni Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, s Konačnim prijedlogom zakona

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članaka 172. i 204. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), Vlada Republike Hrvatske podnosi Prijedlog zakona o dopuni Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, s Konačnim prijedlogom zakona za hitni postupak.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila dr. sc. Zdravka Marića, potpredsjednika Vlade Republike Hrvatske i ministra financija, te Zdravka Zrinušića i Stipu Župana, državne tajnike u Ministarstvu financija.

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA
O PROVEDBI OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PROVEDBI OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna ocjena za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM I POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, br. 68/18 i 2/20, u daljnjem tekstu: važeći Zakon) uređuje se provedba ovrhe na novčanim sredstvima, uključujući vođenje Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje, postupanje u slučaju nedostatka novčanih sredstava ovršenika za provedbu ovrhe, postupanje poslovnog subjekta u uvjetima blokade njegova računa, davanje, čuvanje i pohrana podataka, naknade, vođenje Jedinstvenog registra računa te nadzor nad provedbom Zakona.

Prijedlogom zakona o dopuni Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (u daljnjem tekstu: Prijedlog zakona) predlažu se mjere kojima se nastoji olakšati položaj fizičkih osoba kojima dio primanja odlazi na ovrhe kako bi lakše podnijeli negativne ekonomske posljedice nastale zbog posebnih okolnosti. Posebne okolnosti podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu. U posebnim okolnostima koje trenutno postoje u Republici Hrvatskoj do kojih je došlo uslijed pojave epidemije bolesti COVID-19 uzrokovane virusom SARS-CoV-2 (u daljnjem tekstu: bolest COVID-19) nastoji se smanjiti šteta u gospodarskom poslovanju.

Isto tako, unatoč činjenici da prema postojećim propisima ovršenici imaju pravo na izuzeće dijela primanja po posebnim propisima, Prijedlogom zakona omogućava se privremeni zastoj svih ovrha na novčanim sredstvima po računu fizičkih osoba, čime će se fizičkim osobama omogućiti raspolaganje svim primanjima koja primaju na račune u bankama, kako bi lakše prebrodili razdoblje posebnih okolnosti koje znatno utječe na njihovu financijsku situaciju.

Također, Prijedlogom zakona regulira se i zastoj tijekom zatezne kamate za vrijeme trajanja posebnih okolnosti te one ne teku za vrijeme dok traju posebne okolnosti.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Donošenje ovoga Zakona predlaže se po hitnom postupku u skladu s člankom 204. stavkom 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18) zbog drugih osobito opravdanih državnih razloga.

Naime, donošenje ovoga Zakona dio je mjera kojima se nastoji olakšati položaj fizičkih osoba kojima dio primanja odlazi na ovrhe kako bi lakše podnijeli negativne ekonomske posljedice nastale u posebnim okolnostima koje trenutno postoje u Republici Hrvatskoj do kojih je došlo uslijed pojave bolesti COVID-19 te kako bi se smanjila šteta u gospodarskom poslovanju uslijed nastupa posebnih okolnosti, što zahtijeva brzu reakciju.

Slijedom toga, predlaže se stupanje na snagu ovoga Zakona prvoga dana od dana njegove objave u Narodnim novinama.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PROVEDBI OVRHE NA NOVČANIM SREDSTVIMA

Članak 1.

U Zakonu o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (Narodne novine, br. 68/18 i 2/20), iza članka 25. dodaju se naslovi iznad članka i članci 25.a i 25.b koji glase:

"Postupanje Agencije u posebnim okolnostima"

Članak 25.a

(1) Posebne okolnosti podrazumijevaju događaj ili određeno stanje koje se nije moglo predvidjeti i na koje se nije moglo utjecati, a koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, narušava gospodarsku aktivnost ili uzrokuje znatnu gospodarsku štetu.

(2) Za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz stavka 1. ovoga članka Agencija će zastati s provedbom ovrhe na novčanim sredstvima u odnosu na ovršenike fizičke osobe.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, Agencija neće zastati s provedbom ovrhe na novčanim sredstvima u odnosu na ovršenike fizičke osobe ako se ovrha provodi radi namirenja tražbine zakonskog uzdržavanja djeteta, druge tražbine kada se ovrha provodi radi namirenja budućih obroka po dospjeću, tražbine po osnovi dospjele, a neisplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine, ako se radi o mjerama osiguranja iz kaznenog postupka te u slučaju ovrhe po računu specifične namjene.

(4) Ako ovršenik fizička osoba nakon zastoja provedbe ovrhe iz stavka 2. ovoga članka nema niti jednu osnovu za plaćanje temeljem koje Agencija nastavlja s provedbom ovrhe, Agencija će bankama ovršenika poslati nalog za deblokadu računa u roku od 10 radnih dana.

(5) Za vrijeme trajanja posebnih okolnosti Agencija će zaprimati nove osnove za plaćanje i po njima postupati na način da će ih evidentirati u Očevidnik, ali neće slati naloge bankama za izvršenje, odnosno nakon evidentiranja u Očevidnik zastati će s daljnjim postupanjem.

(6) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, ako za vrijeme posebnih okolnosti nastupi uvjet za prijenos sredstava koja su zaplijenjena prije nastupa posebnih okolnosti, Agencija će izdati naloge bankama radi prijenosa zaplijenjenih sredstava ovrhovoditelju.

(7) Za vrijeme trajanja posebnih okolnosti ne teku rokovi propisani ovim Zakonom ili posebnim zakonom vezani za trajanje blokade računa odnosno postojanje neizvršenih osnova za plaćanje, osim roka za prijenos zaplijenjenih sredstava koji se računa od primitka osnove za plaćanje u Agenciju.

(8) Nakon prestanka posebnih okolnosti, Agencija će nastaviti s provedbom ovrhe sukladno odredbama ovoga Zakona, a rokovi iz stavka 7. nastavljaju teći.

Zastoj tijekom zatezних kamata u posebnim okolnostima

Članak 25.b

(1) Za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz članka 25.a ovoga Zakona ne teče zatezna kamata.

(2) Agencija neće obračunati zateznu kamatu koja je određena u osnovi za plaćanje za razdoblje trajanja posebnih okolnosti."

PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Trajanje posebnih okolnosti

Članak 2.

(1) Posebne okolnosti iz članka 25.a ovoga Zakona trajat će od dana stupanja na snagu ovoga Zakona do isteka roka od tri mjeseca nakon njegovog stupanja na snagu.

(2) Rok iz stavka 1. ovoga članka može se odlukom Vlade Republike Hrvatske produžiti za tri mjeseca.

Naknadna procjena učinaka

Članak 3.

Ministarstvo financija će u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovoga Zakona provesti naknadnu procjenu učinaka ovoga Zakona.

Stupanje na snagu

Članak 4.

Ovaj Zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Ovim se člankom dodaju članci 25.a i 25.b.

Odredbom članka 25.a omogućuje se zastoj s provedbom ovrhe u odnosu na ovršenike fizičke osobe, za vrijeme trajanja posebnih okolnosti. Iznimno se u tim okolnostima nastavlja provoditi ovrha na novčanim sredstvima u odnosu na tražbine zakonskog uzdržavanja djeteta (alimentacije), druge tražbine kada se ovrha provodi radi namirenja budućih obroka po dospijecu (u pravilu druga uzdržavanja i naknade štete radi izgubljenog uzdržavanja), tražbine po osnovi dospjele, a neisplaćene plaće, naknade plaće ili otpremnine (i fizičke osobe se nalaze u ulogama poslodavca), ako se radi o mjerama osiguranja iz kaznenog postupka te u slučaju ovrhe po računu specifične namjene (radi se o ovrsi na sredstvima koja ne pripadaju ovršeniku već on njima samo upravlja, npr. račun stambene pričuve). Nakon provedenog zastoja, ako nema osnove za plaćanje po kojoj se nastavlja provedba ovrhe, računi ovršenika će se deblokirati kako bi mogao raspolagati s novčanim sredstvima po računu.

Kako bi se sačuvala prava vjerovnika koji još nisu započeli ovrhu, Agencija će nastaviti zaprimati nove osnove za plaćanje i za vrijeme trajanja posebnih okolnosti, ali će te osnove samo evidentirati u Očevidnik neizvršenih osnova za plaćanje (kako bi vjerovnik stekao mjesto u redosljedu prema kojem će se kasnije nastaviti provoditi ovrha) te neće temeljem istih poduzimati daljnje radnje radi provedbe ovrhe uključujući i slanje naloga bankama za zabranu raspolaganja, pljenidbu, prijenos i blokadu računa. Iznimka od pravila ne poduzimanja radnji za vrijeme zastoja s provedbom ovrhe, propisuje se za slučaj kad za vrijeme posebnih okolnosti nastupi uvjet za prijenos sredstava koja su zaplijenjena prije nastupa posebnih okolnosti. Tada će Agencija izdati naloge bankama radi prijenosu zaplijenjenih sredstava ovrhovoditelju budući da tim sredstvima ovršenik ionako ne može raspolagati radi pravnih posljedica zapljene te ne bi bilo u interesu niti ovršenika niti ovrhovoditelja da sredstva i dalje ostanu zaplijenjena budući da su nastupili uvjeti za prijenos (radi se u pravilu o sredstvima koja su zaplijenjena na rok od 60 dana od primitka u Agenciju sukladno odredbi članka 209. Ovršnog zakona).

Nakon prestanka posebnih okolnosti, Agencija će nastaviti s provedbom ovrhe sukladno odredbama Zakona, što znači da će nastaviti provoditi ovrhu temeljem osnova za plaćanje u odnosu na koje je zastala i u odnosu na one koje je zaprimila za vrijeme trajanja posebnih okolnosti, te postupati na način propisan ostalim odredbama Zakona u odnosu na sve novozaprimljene osnove za plaćanje. Ovom odredbom propisano je i da za vrijeme trajanja posebnih okolnosti ne teku rokovi, propisani ovim Zakonom ili posebnim zakonima koji su vezani za trajanje blokade računa i postojanje neizvršenih osnova za plaćanje.

Odredbom članka 25.b propisuje se da za vrijeme trajanja posebnih okolnosti iz članka 25.a ovoga Zakona ne teče zatezna kamata. Kako bi se otklonila svaka dvojba oko postupanja Agencije povodom ovršnih isprava u kojima je određen tijek zatezne kamatne stope, propisuje se i način primjene odredbe o zastoju tjeka kamate pred Agencijom.

Uz članak 2.

Ovim se člankom propisuje vremenski period zastoja provedbe ovrhe na novčanim sredstvima u slučaju posebnih okolnosti.

Uz članak 3.

Ovim člankom utvrđuje se obveza naknadne procjene učinaka ovoga Zakona.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se stupanje Zakona na snagu prvoga dana od dana njegove objave u Narodnim novinama zbog posebnih okolnosti uslijed pojave bolesti COVID-19 što će olakšati položaj fizičkih osoba kojima dio primanja odlazi na ovrhe kako bi lakše podnijeli negativne ekonomske posljedice te kako bi se smanjila šteta u gospodarskom poslovanju uslijed nastupa posebnih okolnosti.

ODREDBA VAŽEĆEG ZAKONA KOJE SE DOPUNJUJE*Odgovornost za točnost podataka*

Članak 25.

(1) Banke, Hrvatska narodna banka, stambene štedionice i kreditne unije odgovorne su za točnost podataka i redovitost njihove dostave u Jedinstveni registar računa.

(2) Agencija je odgovorna za istovjetnost podataka u Jedinstvenom registru računa s podacima koje su dostavile banke, Hrvatska narodna banka, stambene štedionice i kreditne unije.

(3) Agencija nije odgovorna za nepravilnosti nastale u provedbi ovrhe na novčanim sredstvima ako je do tih nepravilnosti došlo zbog netočnih ili nepotpunih podataka koje su obveznici dostave podataka dostavili u Jedinstveni registar računa odnosno zbog netočnih ili nepotpunih podataka dostavljenih od strane nadležnog tijela koje je na temelju propisa nadležno za postupak dodjeljivanja osobnog identifikacijskog broja i za vođenje evidencije o osobnim identifikacijskim brojevima.